

Handläggare
Caroline Finney
Telefon: 08-50814918

Till Enskede-Årsta-Vantörs
stadsdelsnämnd 2024-10-24

Utredning om förutsättningarna för två ansökningsperioder för föreningsbidrag 2025

Förvaltningens förslag till beslut

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens utredning om två ansökningsperioder för föreningsbidrag 2025.

Sammanfattning

Förvaltningen fick i 2024 års verksamhetsplan i uppdrag av Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd att utreda förutsättningarna för två ansökningsperioder för föreningsbidrag 2025.

Föreningar i stadsdelsområdet har i dagsläget möjlighet att ansöka om föreningsbidrag en gång per år. Utredningen konstaterar bland annat att motiveringen till att en ansökningsperiod infördes var att främja långsiktighet och förutsägbarhet för föreningarna och att en ansökningsperiod har prövats för kort tid för att kunna utvärderas tillräckligt. Vidare har samtliga stadsdelsnämnder i nuläget en ansökningsperiod, vilket innebär att behålla en ansökningsperiod främjar enhetligheten i staden. Förvaltningen föreslår därför att föreningsbidrag även fortsättningsvis söks en gång per år på hösten. Förvaltningen lyfter i utredningen även fram vikten av att fortsätta att stärka uppföljningen av föreningsbidragen.

Förvaltningen föreslår att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens utredning om två ansökningsperioder för föreningsbidrag 2025.

Bakgrund

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd har i verksamhetsplanen för 2024 gett förvaltningen i uppdrag att utreda förutsättningarna för två ansökningsperioder för föreningsbidrag. Förvaltningen har utrett förutsättningarna för fler ansökningstillfällen och konsekvenserna av att införa ytterligare ett tillfälle.

Ärendet

Enligt Stockholms stads reglemente för stadsdelsnämnderna har varje stadsdelsnämnd inom sitt område hand om bidragsgivning till föreningar med utpräglat lokal verksamhet och kontakter med lokalt

bedriven föreningsverksamhet. Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsområde har ett stort föreningsliv och det är viktigt för stadsdelsnämnden att samverka med föreningarna i stadsdelsområdet. Genom föreningsbidrag skapas möjligheter för den ideella sektorn att erbjuda aktiviteter och löpande verksamhet av hög kvalitet till stadsdelsområdets invånare.

Stockholms stads budget 2024 konstaterar att stadsdelsnämnderna aktivt ska bidra till goda förutsättningar för ett levande kultur- och föreningsliv med lokal förankring, bland annat genom en nära och sammanhållen samverkan med föreningar i stadsdelsnämndsområdet samt genom föreningsbidrag. Principerna för föreningsbidrag ska främja långsiktighet och förutsägbarhet för att underlätta för föreningar att planera sin verksamhet, samt möjliggöra för nytänkande, ännu ej etablerade verksamheter att förnya utbudet. Arbetet med ett mer gemensamt och enhetligt ansökningsförfarande för föreningsbidrag tas också upp i stadens budget för 2024, bland annat genom gemensam upphandling av ansökningsystem.

I budgeten anges vidare att stadsdelsnämnderna genom uppföljning ska säkerställa att ekonomiska bidrag och tillgång till lokaler inte går till någon aktör med odemokratiska värderingar eller som uppmuntrar eller möjliggör våldsbejakande extremism. Beslut om föreningsbidrag ska fattas av stadsdelsnämnden och inte på delegation.

Sedan 2007 har Enskede-Årsta-Vantör stadsdelsnämnd haft två ansökningsperioder för föreningsbidrag inom verksamhetsområdet barn och unga. Under år 2018 delade man upp föreningsbidraget i verksamhetsstöd och aktivitetsstöd där aktivitetsstödet gick att söka två gånger om året.

Under år 2022 beslutade Stockholms stad att möjligheten till delegation av beslut om bidrag under 100 000 kr skulle tas bort. Innan dess fanns det alltså möjlighet för avdelningschefer och stadsdelsdirektör att besluta om bidrag under 100 000 kr. Samma år genomförde förvaltningen en större revidering av riktlinjerna för föreningsbidrag och Enskede-Årsta-Vantör stadsdelsnämnd beslutade i maj 2022, i samband med att de nya riktlinjerna för föreningsbidrag antogs, att från och med verksamhetsåret 2023 införa en ansökningsperiod för föreningsbidrag per år. Syftet med att införa en ansökningsperiod var att möjliggöra långsiktighet och förutsägbarhet för stadsdelsområdets föreningar, såsom det anges i stadens budget. I ärendet för de nya riktlinjerna framgår motiveringen till att en ansökningsperiod per år infördes, bland annat angavs att genom att ha en ansökningsperiod per år skapas möjligheter för föreningarna inom stadsdelsområdet att fastställa

både sin ekonomi och verksamhetsplan inför kommande verksamhetsår. På så sätt kan föreningarna planera sin verksamhet och sina aktiviteter årligen i förväg, vilket förvaltningen ansåg skapade en trygghet hos föreningarna och dess medlemmar. Förvaltningen menade att föreningarna både kommer få bättre förutsättningar för att planera sin årliga verksamhet samt en tydligare redovisningsprocess, vilket bidrar till ökad förutsägbarhet för det lokala föreningslivet.

Att möjlighet till delegation till avdelningschefer och stadsdelsdirektör togs bort innebär också att handlägningsprocessen tar längre tid eftersom ärendet behöver beslutas av nämnden.

Nulägesbeskrivning

I Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsområde kan föreningsbidraget i dagsläget sökas en gång om året. Ansökningsperioden sträcker sig från den 1 augusti till den 30 september. Bidraget omfattas av två olika stöd, verksamhetsstöd och aktivitetsstöd:

- Verksamhetsstödet består av medel för en förenings löpande kostnader som exempelvis lokalhyra, lön/arvode eller administrativa kostnader. Som en del av bedömningen tas föreningens medlemsantal i beaktning.
- Aktivitetsstöd söker föreningar för kortare, tillfälliga aktiviteter som ska vara öppna för allmänheten, inte endast föreningens medlemmar. Vid aktivitetsstöd är det viktigt att se till att allmänheten blir informerad och kan ta del av aktiviteten. Därför kan förvaltningen vilja veta hur många deltagare som var med på tillfället och hur aktiviteten kommunicerades.

Under 2024 tilldelades 34 procent av föreningsbidraget till föreningar i form av aktivitetsstöd. Det totala beloppet som betalades ut var 364 000 kr. Om två ansökningsperioder infördes skulle det innebära att ca 182 000 kr skulle kunna fördelas som aktivitetsstöd vid varje ansökningstillfälle.

I Hässelby-Vällingbys stadsdelsförvaltning kunde föreningar till nyligen ansöka om föreningsbidrag (verksamhets- och aktivitetsstöd) två gånger om året. Detta ändrades efter endast ett år då man såg att handläggningen tog för mycket tid och resurser. Samtliga stadsdelsnämnder har i dagsläget endast ett ansökningstillfälle.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom Avdelningen HR och utveckling.

Förvaltningens synpunkter och förslag

När det gäller verksamhetsstöd söks medel för återkommande kostnader kopplat till verksamhetsplanen. Förvaltningen ställer krav på att föreningar som söker föreningsbidrag har en verksamhetsplan och på så sätt bör känna till sina återkommande kostnader för året. Aktivitetsstöd är ett stöd för tillfälliga, kortare aktiviteter där inte bara medlemmar bjuds in utan även allmänheten. Att införa två ansökningstillfällen för aktivitetsstöd skulle kunna innebära en större flexibilitet att stötta vissa grupper snabbare vid behov. Samtidigt innebär två ansökningstillfällen mindre medel att söka vid varje tillfälle och kan då försvåra planeringen och utförandet av vissa aktiviteter.

I stadens budget för 2024 anges, som tidigare nämnts, ett arbete med ett mer gemensamt och enhetligt ansökningsförfarande för föreningsbidrag bland annat genom gemensam upphandling av ansökningssystem. Eftersom samtliga stadsdelsnämnder i dagsläget har en ansökningsperiod för föreningsbidrag anser förvaltningen att enhetligheten i staden skulle främjas av att förutsättningarna kring ansökningsperioderna ser likadana ut i Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd som i övriga stadsdelsnämnder.

Syftet med att införa ett ansökningstillfälle från år 2023 var bland annat för att möjliggöra långsiktighet och förutsägbarhet för stadsdelsområdets föreningar, i likhet med intentionerna i stadens budget. Eftersom förvaltningen övergick till ett ansökningstillfälle för verksamhetsåret 2023 anser förvaltningen att detta inte har hunnit prövas under tillräckligt lång tid för att utvärdera effekten. Förvaltningen vill också framhålla att det finns en risk att föreningarna upplever det rörigt när regler och förutsättningar ändras för ofta. Förvaltningen tror att ett ansökningstillfälle bidrar till en tydlighet för föreningarna och enklare för dem att förhålla sig till. Slutligen skulle ytterligare ett ansökningstillfälle innebära att extra resurser behöver tillsättas för handläggning och uppföljning.

Uppföljning av medel

Uppföljning av aktiviteter och föreningar är av yttersta vikt för att säkerställa att medlen används såsom avsett, något som också lyfts särskilt i Stockholms stads budget för 2024. Förvaltningen har de senaste åren arbetat aktivt för att stärka uppföljningen av bidrag. Förvaltningen ser behov av att fortsätta arbetet med att stärka uppföljning och kontroll av hur föreningsbidragen används samt att långsiktigt motverka att medel används på fel sätt. Förvaltningen bedömer att ett fortsatt arbete med att stärka uppföljningen bör prioriteras framför en extra ansökningsperiod.

Tillgänglighet

I nämndens riktlinjer för föreningsbidrag krävs att föreningar och dess aktiviteter inte får bidra till diskriminering utan ska ta hänsyn till alla människors lika värde. I arbetet med fördelning av föreningsbidraget lyfts behovet av att personer med funktionsnedsättning ska kunna delta i kultur och fritidsaktiviteter samt idrottsliv på jämlika villkor, både som utövare, åhörare och åskådare.

Jämställdhetsanalys

Föreningar ska enligt nämndens riktlinjer vara öppna för allmänheten, där alla ska få ha möjlighet att göra sin röst hörd. Föreningar ska även enligt riktlinjerna redovisa hur många kvinnor respektive män som deltagit i verksamheten. Förvaltningen kräver att föreningar som söker bidrag står bakom den demokratiska rättsstatens principer, de mänskliga rättigheterna och jämställdhet mellan kvinnor och män.

Barnrättsperspektiv

Föreningslivet kan ge barn möjlighet att delta i aktiviteter samt att ge erfarenheter som kan användas senare som en ingång till arbetslivet.

Äldreperspektiv

Föreningslivet kan ge äldre möjlighet att delta i aktiviteter, öka gemenskap och minska ensamhet.

Förvaltningen föreslår att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens utredning om två ansökningsperioder för föreningsbidrag 2025.

Anders Carstorp
Stadsdelsdirektör
Enskede-Årsta-Vantör
stadsdelsförvaltning

Carina Idenfors
Avdelningschef
Enskede-Årsta-Vantör
stadsdelsförvaltning

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Anders Carstorp, Stadsdelsdirektör	2024-10-04
Carina Idenfors, Avdelningschef	2024-10-04